

465 bomen maken ruim baan voor Centrale As

Verhuizing van 65 bomen duurt dertien dagen

In de tweede week van maart werden er maar liefst vierhonderd bomen op één dag gekapt voor de aanleg van de Centrale As. Deze vierhonderd bomen waren niet gezond genoeg om herplant te worden. 65 bomen waren gelukkig wel goed genoeg om te verhuizen naar een nieuwe standplaats.

Auteur: Santi Raats

De Centrale As is een nieuw aan te leggen snelweg, van Nijega naar Dokkum. Hij gaat buiten de dorpen Sumar, Damwoude en vooral Burgum om. De opdrachtgever van de rooi- en verplantactiviteiten was de provincie Friesland. Zij werkt met projectbureau De Centrale As. Aannemer voor het kapwerk was Boomrooierij en Houthandel D.O. Pietersma & Zn. Op de bewuste kapdag was de N356 tussen Nijega en Sumar volledig gestremd. Een team van zo'n zestig mensen was de hele dag in de weer. De reden voor de groot-schalige aanpak van de rooioperatie was dat men rekening wilde houden met het broedseizoen. Voordat deze rooiactiviteiten begonnen, had BSI Bomenservice al op grote schaal bomen verplant.

Verplante bomen

'De vierhonderd bomen die niet verplant konden worden en dus gerooid werden, stonden veelal langs de sloot,' verklaart Bert van Polen van BSI Bomenservice, die verantwoordelijk was voor de verplantingen, over de massale bomenkap. 'Daardoor hadden zij een zeer onevenwichtige

kluit. Andere bomen waren in een slechte conditie of hadden schade en noem maar op.'

Vorbereiding

Voor de verplanting moest meer tijd worden uitgetrokken dan één dag. In november 2012 plantte BSI Bomenservice samen met de gedeputeerde mevrouw Poepjes vier bomen, als startsein voor de verplantingen. Voorts heeft het bedrijf in de periode rond 9 maart in twee weken tijd in totaal 61 eiken en drie essen verplant, allemaal met de hijsmethode en vervoerd op diepladers. Van Polen: 'De bomen zijn al in het voorjaar van 2010 voorbereid. Ze zijn toen gesnoeid, rondgegraven, ingepakt met folie en er is bemesting op de kluit aangebracht. In het groeiseizoen hebben ze diverse malen water gekregen en is er nogmaals bemesting gegeven.'

Grote klus

BSI neemt vaker grote verplantingen voor zijn rekening, maar het verplanten van 65 bomen vindt Bert van Polen persoonlijk toch ook wel

een hele klus. 'We hebben er twee weken over gedaan en deze tijd hadden we ook echt nodig. We begonnen op 25 februari en waren klaar op 8 maart. De klus hebben we geklaard met twaalf mensen: vijf man op de machines en zeven rondlopende mankrachten.'

Het team moest even op elkaar ingespeeld raken. Dat had te maken met een specifieke keuze die BSI Bomenservice had gemaakt. 'BSI kiest er vaak voor om met plaatselijke loonbedrijven te werken in provincies zoals Groningen, Drenthe en Friesland als er machines en machinemensen nodig zijn. Deze loonwerkers spreken de lokale taal en kennen de mensen uit de buurt. Dat maakt werken op een bepaalde manier gemakkelijker, want we zijn anders een onbekend westers bedrijf uit Baarn voor de mensen die ons aan het werk zien. Niet alleen op locatie werkt het makkelijker met lokale partijen, maar ook de opdrachtgever waardeert het vaak dat we met plaatselijke loonbedrijven werken. Maar, deze ingehuurde mensen zijn vaak eerder kraanmachi-

nisten in plaats van bomenmensen. Zij zijn dus minder gewend om met levende materialen om te gaan, waardoor ze in dit geval voorzichtiger moesten werken dan ze gewend waren. We hebben hun instructies gegeven over wat we wilden bereiken.'

Dit was niet het enige wat intensieve concentratie vergde. Op maandag groef BSI rond alle te verplanten bomen om naar kabels en leidingen te zoeken. Dit nam de hele dag in beslag. 'Dit is echter erg belangrijk werk, dus het moet goed gebeuren,' aldus Van Polen. 'Daarna konden we de bomen gaan verplaatsen. De logistiek bestond

uit een rooiploeg en een telekraan bij de plek waar de boom eruit ging, en een telekraan en een plantploeg bij de plantplaats. Een vrachtwagen met dieplader pendelde alle bomen op en neer.'

Volgens Van Polen heerste er geen stress of tijdsdruk binnen het team, of angst om de 65 bomen niet binnen twee weken verplant te hebben. 'Alle jongens in het team waren zeer gemotiveerd. Zij hebben op de locatie overnacht en voor hen was dit een mooi project om aan mee te werken. Ze hebben lange dagen gemaakt.'

Ondanks de grote massa aan te verplanten bomen is de kwaliteit van de verplanting niet verloren gegaan. 'Integendeel,' beweert Van Polen. 'Wanneer je een enkele boom verplant, bestaat er op die ene dag vaak meer tijdsdruk dan die wij nu hadden. Vaak betreft dit heel oude, monumentale of belangrijke bomen met een grote kluit. Of je werkt dan vaak in stedelijk gebied, waardoor je in je werkzaamheden te maken krijgt met weinig werkruimte, verkeersafzettingen, obstakels op de logistieke route en noem maar op. Daar hadden we nu allemaal geen last van. We konden flink doorwerken. We waren een dag eerder klaar dan gepland, zodat we op de laatste dag alles goed konden nalopen en controleren.'

Het team bleef lokaal overnachten en maakte lange dagen. De klus was een dag eerder klaar dan gepland.

Bert van Polen